

DEDICADA A ANTONIO VELA VIVÓ, PRIMER ATLETA ESPANYOL ALS JOCS OLÍMPICS

Antoni Tudurí
Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

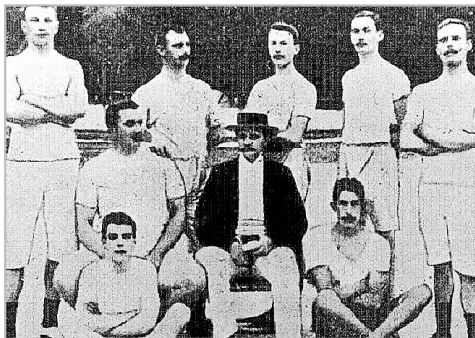


Fa poc temps vaig llegir al **ME-NORCA** que Julia Rita, filla de Fernando Rita que va participar als Jocs Olímpics de Barcelona a la disciplina de vela (Barcelona 1992), no podria participar en els Jocs de Rio d'enguany, tal com era previsible, a causa de la lesió del seu company d'equip. Hagués estat la primera vegada, pel que sembla, que un pare i una filla d'origen menorquí, haguessin competit amb l'equip espanyol en uns Jocs Olímpics, encara que les participacions de germans és més nombrosa, atès que he pogut trobar parelles com els Fitz-James (1920), Dualte (1960), Borbón (1988-1992) i Gasol (2012).

Aquesta mala notícia em va fer pensar en quina havia estat la participació històrica menorquina i, un cop més, l'hemeroteca d'«**Es Diari**» m'ha permès llegir que fins a 2012 només 4 esportistes havien competit als Jocs: Bet Salom, Fernando Rita, Sergi Llull i Albert Torres. Aquesta informació em va semblar curta, ja que havia sentit a dir que a Ambebrs (1920) havia concursat en *Doro* Pons Orfila, a qui jo havia conegut a Barcelona als anys 60 del segle passat. Mirant de confirmar aquesta recordança, m'he submergit dins de la màgica acumulació de dades del món informàtic i cercant al tal *Doro* he topat amb una notícia sorprenent, i és la presència d'Antonio Vela Vivó als II Jocs de l'era moderna celebrats a París l'any 1900.

Fent un poc d'història, com és prou sabut, a les darreries del segle XIX, concretament a l'any 1896, una partida d'il·lusos romàntics van anar a Atenes a tornar a celebrar aquestes competicions esportives. Diuen les cròniques que hi van participar 241 atletes, representant a 14 països, entre els que no hi havia Espanya. La renovació olímpica ja estava iniciada i, a l'any 1900, coincidint amb l'exposició Internacional de París, es van organitzar els II Jocs Olímpics moderns. En aquesta ocasió, Espanya hi participava amb 8 atletes, 2 practicants de pilota basca (que per cert van guanyar la primera medalla d'or, per no haver-s'hi presentat a la final la parella francesa), 1 representant de l'esgrima i 5 remers, entre els que hi havia el citat Antonio Vela Vivó, que va ser l'únic que participà a dues modalitats diferents. Val a dir que aquests dos llinatges em constaven com a inclosos a la 'genealogia dels menorquins', encara que Antonio no hi estigués enregistrat. Els possibles pares eren Antonio Vela Amat i Joana Vivó Fuentes, però no podia verificar aquest fet.

❖ **ALA, IDÒ, A CERCAR I RECERCAR.**
La consulta a l'hemeroteca de «La Vanguardia», va determinar que, certament, aquesta persona havia existit, i que havia mort a Barcelona. L'obligada visita al Registre Civil de Barcelona va permetre saber que havia mort a la ciutat comtal l'any 1950 als 78 anys i que havia nascut a Maó, sense data concreta. No havent-hi possibilitat d'anar al Registre Civil de



Antonio Vela Vivó va néixer a Maó el 22 de febrer de 1818, fill com ja ha quedat palès d'Antoni, natural de Maó i de Joana Vivó nascuda a Cuba, de pares ciutadellencs

Maó, on la demora en les respostes és molt alta i gràcies a una breu nota detectada al diari barceloní, de la que es podia deduir que el seu pare havia estat militar, el company Rafael Aedo es va posar en contacte amb l'Arxiu Militar de Segovia, que ens va proporcionar una còpia de l'història militar del que va ser capità de l'exèrcit espanyol. Tot lligava i així ho faig constar. Ens consta que va néixer a Maó en data 22/02/1818, fill com ja ha quedat palès d'Antoni, natural de Maó i de Joana Vivó nascuda a Cuba, de pares ciutadellencs.

Tornant al tema que ens ocupa, és a dir, la participació menorquina als Jocs de París de 1900 ha quedat totalment verificada i hem pogut incorporar aquest esportista a la genealogia dels menorquins d'Antoni Guasch Bosch.

Entre els molts detalls que hem trobat, n'hi ha un força interessant: a «La Vanguardia» de data 25/05/1894, a la plana I, a l'apartat «*Regatas marítimes*», hi ha un paràgraf que diu textualment: «*Fueron los tripulantes vencedores don Teodoro Laddico, que lucía camiseta amarilla y D. Antonio Vela que la lucía morada, los cuales recibieron una verdadera ovación*». Vet aquí a dos maonesos guanyadors de regates a Barcelona.

Podríem allargar aquesta miscel·lània tant com volguéssim, però caldrà acabar com és costum. Un servidor té, com era de preveure per l'origen menorquí dels seus pares, 6 lligams directes de sang, amb un número mínim de bots de 22, mentre que Antoni Guasch té 63 lligams i 16 bots, i els lligams de Rafael Aedo Pons són 22 amb 18 bots mínims.

PS. La foto que il·lustra aquesta miscel·lània correspon al grup d'atletes de 1900, sense que puguem saber qui és qui, especialment el senyor amb capell, que té pinta de representant. Espero poder trobar una foto que ens mostri la cara de remer Vela, atès que la seva vida professional es va dedicar a la fotografia esportiva. És qüestió de temps i de sort. D'altra banda, no estaria de més que el Club Marítim de Maó fes qualche cosa per recordar-lo adequadament.